

“အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သောဝင်ငွေများနှင့်ခုနှိမ်ခွင့်များ”

ဤစာစောင်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ-

အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် မည်သည့်ဝင်ငွေသည် စည်းကြပ်ထိုက်သည့်ဝင်ငွေဖြစ်သည် မည်သည့်အသုံးစရိတ်များအတွက် မည်သို့သောခုနှိမ်ခွင့်များ ရရှိနိုင်သည်ကို ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက်ပြီး စနစ်တကျ အခွန်ပေးဆောင်၍ ရသင့်ရထိုက်သော အခွန်ဆိုင်ရာအခွင့်အရေး (သက်သာခွင့် ၊ ကင်းလွတ်ခွင့်) များကို မျှတစွာ ခံစားခွင့်ရရှိစေရန်ဖြစ်သည်။

ဝင်ငွေခွန်ခေါင်းစဉ်များတွင် -

- (က) လစာ၊
- (ခ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာလုပ်ငန်း၊
- (ဂ) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊
- (ဃ) ပစ္စည်း၊
- (င) အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ၊
- (စ) စည်းကြပ်မှုမှလွတ်ကင်းနေသောဝင်ငွေ၊
- (ဆ) အခြားရလမ်းများမှဝင်ငွေ တို့ပါဝင်ပါသည်။

ဝင်ငွေကို တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်စုဝင်ငွေဟူ၍ ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ ဤစာစောင်တွင် ပုဂ္ဂိုလ်စုဝင်ငွေကို အဓိကထား၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်စုဆိုသည်မှာ အစုစပ်လုပ်ငန်း၊ ဖက်စပ်လုပ်ကိုင် သည့်လုပ်ငန်း၊ ကုမ္ပဏီ၊ တစ်ဦးချင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ စုပေါင်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်း၊ တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ မှတ်ပုံတင်၍ ဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အသင်းအဖွဲ့၊ သမဝါယမအသင်း နှင့် နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်စုဝင်ငွေတွင် (၁) စီးပွားလုပ်ငန်းများမှတိုက်ရိုက်ဝင်ငွေ (Active Income) နှင့် (၂) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှတစ်ဆင့်ခံဝင်ငွေ (Passive Income) ဟူ၍ ဝင်ငွေအမျိုးအစား နှစ်မျိုးပါဝင်ပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှတိုက်ရိုက်ဝင်ငွေ (Active Income) တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှဝင်ငွေ (Business Income) နှင့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ (Capital Gain)

တို့ပါဝင်ပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ တစ်ဆင့်ခံဝင်ငွေ (Passive Income) တွင် ခိုင်ကြေး (Royalty)၊ အတိုး (Interest) နှင့်အမြတ်ဝေစု (Dividend)တို့ ပါဝင်ပါသည်။

မည်သူမဆို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှ မိမိရရှိသောဝင်ငွေအတွက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အခွန်ထမ်းဆောင်ရပါမည်။ ထိုဝင်ငွေကိုတွက်ချက်ရာတွင် ဝင်ငွေရရှိရန်ကုန်ကျသည့် စရိတ်များနှင့်စည်းမျဉ်းများအရ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပစ္စည်းတန်ဖိုးလျော့ငွေတို့ကို နုတ်ပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် မ-တည်စရိတ်၊ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာစရိတ်၊ လုပ်ငန်းပမာဏနှင့် မမျှအောင်များသည့်စရိတ်၊ ကုမ္ပဏီနှင့်သမဝါယမအသင်းမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်စုတွင် ပါဝင်သူ တစ်ဦးဦးအား ထိုပုဂ္ဂိုလ်စုမှပေးသည့်ငွေ စသည်တို့ကိုမူနုတ်ပေးမည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပညာလုပ်ငန်းအတွက်ပေးငွေကို နုတ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုရာတွင်-

(က) မည်သည့်ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ယင်းလုပ်ငန်းများ၏သဘောသဘာဝ ပါဝင်သက်ရောက်မှု ရှိသောလုပ်ငန်းများနှင့် မည်သည့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းမဆိုပါဝင်ပါသည်။

(ခ) ထို့ပြင် ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များကို နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းသဖွယ် အဖန်တလဲလဲဝယ်ယူခြင်း၊ လဲလှယ်၊ လွှဲပြောင်းခြင်းနှင့်အတိုးရရန် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများအက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ၁၉၅၁ ပြည့်နှစ်အထူးကုမ္ပဏီအက်ဥပဒေအရ ဖြစ်စေ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၌မှတ်ပုံတင်၍ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားသည့် ကုမ္ပဏီဖြစ်လျှင် ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များမနုတ်မီ ယင်းကုမ္ပဏီကရရှိသည့်ကျပ်ငွေဖြင့် စုစုပေါင်းအသားတင် အမြတ်ငွေအပေါ် ၂၅ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်က ထုတ်ပေးသည့်ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းဖြစ်လျှင် ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များမနုတ်မီ ယင်းလုပ်ငန်း၏ စုစုပေါင်းအသားတင် အမြတ်ဝင်ငွေ အပေါ် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ထမ်းဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေဆိုသည်မှာ-

မည်သူမဆို နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခြေပစ္စည်းတစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပို၍ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်း ပြုလုပ်လျှင် ယင်းသို့ပြုလုပ်၍ ရရှိသော မြတ်စွန်းငွေအတွက် အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေခေါင်းစဉ်ဖြင့် အခွန်ထမ်းဆောင်ရပါမည်။

အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေကို နည်းဥပဒေများဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းသည့်အတိုင်း တွက်ချက်၍ အခွန်ထမ်းဆောင်ရပါမည်။ အခြေပစ္စည်းဆိုသည်မှာ မြေ၊ အဆောက်အအုံနှင့်ယင်းတို့၏အခန်းများ၊ ယာဉ်နှင့်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မတည် ပစ္စည်းကိုဆိုလိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် အစုရှယ်ယာနှင့် ကတိဝန်ခံချုပ် တို့အပြင် ငွေချေးသက်သေခံ လက်မှတ်များ၊ ယင်းတို့ကဲ့သို့သော အလားတူစာချုပ်များလည်းပါဝင်ပါသည်။

အခြေပစ္စည်းတစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပို၍ ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြား တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုလုပ်သည့် နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခြေပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးစုစုပေါင်းသည် ကျပ်သိန်း၁၀၀ ထက်မပိုလျှင် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေပေါ်ပေါက်စေကာမူ ဝင်ငွေခွန်စည်း ကြပ်ခြင်းပြုမည် မဟုတ်ပါ။

အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေရရှိသူအား သက်ဆိုင်ရာဝင်ငွေနှစ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ်ရာတွင် ယင်းဝင်ငွေနှစ်အတွင်း တည်ဆဲအခွန်နှုန်းများဖြင့် အခွန်တွက်ချက်တောင်းခံမည် ဖြစ်ပါသည်။ အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေကိုသတ်မှတ်ရာတွင် အခြေပစ္စည်းကိုရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်း ဖြင့်လွှဲပြောင်းခြင်းပြုသည့် တန်ဖိုးအပြည့်မှ အောက်ပါတို့ကို နုတ်ပယ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်-

(၁) အခွန်ထမ်းက အခြေပစ္စည်းအတွက် အမှန်ကုန်ကျခဲ့သည့် မူလတန်ဖိုးနှင့် ယင်းပစ္စည်းအား ဖြည့်စွက်ခြင်းအတွက်ကုန်ကျသည့် မ-တည်စရိတ်များကိုစုပေါင်းပြီး ထိုတန်ဖိုးမှ ယင်းပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာအခွန်အား ဥပဒေအရခွင့်ပြုထားပြီးသော စုစုပေါင်းတန်ဖိုး လျော့ငွေ

(၂) အခြေပစ္စည်းကိုရယူရာတွင်လည်းကောင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြား တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုရာတွင်လည်းကောင်း ကုန်ကျသည့်စရိတ်များ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကဏ္ဍတွင်ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည့် ကုမ္ပဏီဖြစ်ပါက ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ နှင့် ၆-က အရ သက်သာခွင့်များမနုတ်မီ အောက်တွင်မြတ်စွန်းငွေနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားသော အခွန်နှုန်းထား များအတိုင်း ရရှိသည့်ငွေကြေးအမျိုးအစားဖြင့် ဝင်ငွေခွန် စည်းကြပ်ရမည်။

မြတ်စွန်းငွေ **ပေးဆောင်ရမည့်ဝင်ငွေခွန်နှုန်း**

(၁) ညီမျှကျပ်သန်းပေါင်း	
(၁၀၀၀၀၀) အထိ	၄၀
(၂) ညီမျှကျပ်သန်းပေါင်း	
(၁၀၀၀၀၀) မှ (၁၅၀၀၀၀) အထိ	၄၅
(၃) ညီမျှကျပ်သန်းပေါင်း	

(၁၅၀၀၀၀) နှင့်အထက် ၅၀ တစ်ဦးချင်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်နေသော ကုမ္ပဏီမှအပဖြစ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်စုများဖြစ်ပါက မြတ်စွန်းသည့် ကျပ်ငွေ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားငွေအပေါ် ၁၀ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ကျသင့်ပါမည်။ ပြည်ပနေ နိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါက ကျသင့်သည့်အခွန်ကို ရရှိသည့် ငွေကြေးအမျိုးအစားဖြင့် ပေးဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အခြားရလမ်းများမှဝင်ငွေ

အထက်ဖော်ပြပါ ဝင်ငွေခေါင်းစဉ်များနှင့် အကျုံးမဝသောဝင်ငွေကို အခြားရလမ်း များမှဝင်ငွေ ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အခွန်ထမ်းဆောင်ရမည်။ အခြားရလမ်းများမှဝင်ငွေတွင် ပင်ရင်းမှ နုတ်ယူပေးသွင်းငွေလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းဝင်ငွေအမျိုးအစားများသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ တစ်ဆင့်ခံဝင်ငွေ (Passive Income) အမျိုးအစားများတွင်ပါဝင်ပါသည်။

အောက်ပါပေးချေငွေအမျိုးအစားများပေါ်တွင် ငွေထုတ်ပေးရန်တာဝန်ရှိသူသည် ထိုငွေကို ထုတ်ပေးချိန်၌ ထုတ်ပေးသည့်ငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျသင့်သောဝင်ငွေခွန်ကိုထုတ်ပေးသည့် ငွေအမျိုး အစားဖြင့်ပင် ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြပါ ရာခိုင်နှုန်းများအတိုင်း နုတ်ယူပေးသွင်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အမှတ်စဉ်	ဝင်ငွေအမျိုးအစား	ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသား နှင့်နိုင်ငံခြားသားများ သို့ပေးသည့်ငွေမှ အခွန်အတွက်နုတ်ယူ ရန်ရာခိုင်နှုန်း	ပြည်ပနေနိုင်ငံခြား သားသို့ပေးသည့် ငွေမှအခွန်အတွက် နုတ်ယူရန် ရာခိုင်နှုန်း
၁	အတိုးပေးငွေများ (Interest)		၁၅%
၂	လိုင်စင်၊ ကုန်အမှတ်တံဆိပ်၊ မူပိုင်အခွင့်အရေး စသည်တို့ကိုအသုံးပြုခွင့်ပြုသည့်အတွက်ပေး ချေငွေများ (Royalties for the use of Licenses, Trademarks, Patent Right etc,	၁၅%	၂၀%
၃	ကန်ထရိုက်စာရိုက် (Contract) သို့မဟုတ် သဘောတူစာချုပ် (Agreement) သို့မဟုတ် သဘောတူညီချက် တစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် နိုင်ငံတော် အဖွဲ့အစည်းများ၊ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များ၊ သမဝါယမအသင်းများ၊ တည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်အရ ဖွဲ့စည်းမှတ်ပုံတင်ထားသော အစုအစပ်လုပ်ငန်းများ၊ ကုမ္ပဏီများ၊ အဖွဲ့အစည်းများက ပစ္စည်းဝယ်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပေးစေခြင်းအတွက် ပေးချေငွေများ	၂%	၃.၅%

၄	ကန်ထရိုက်စာချုပ် (Contract) သို့မဟုတ် သဘောတူစာချုပ် (Agreement) သို့မဟုတ် သဘောတူတူညီချက် တစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် နိုင်ငံခြား သားလုပ်ငန်းရှင် သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီက လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပေးစေခြင်းနှင့် နိုင်ငံတော် အတွင်းမှ ပစ္စည်းဝယ်ယူခြင်းအတွက်ပေးငွေများ	၂%	၃.၅%
---	---	----	------

ဇယားပါ ပေးချေငွေများအနက် ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသားများထံမှ နုတ်ယူပေးသွင်းပြီးသည့် အခွန်ငွေကို အပြီးသတ်စည်းကြပ်မှုအရ ပေးသွင်းသည့် ဝင်ငွေခွန်အဖြစ် မှတ်ယူမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသားများထံမှ နုတ်ယူပေးသွင်းပြီးသည့်ကိစ္စရပ်များမှအပ ကျန်နုတ်ယူပေးသွင်းငွေ များကို စည်းကြပ်မှုအရ ကျသင့်အခွန်မှ ခုနှိမ်ပေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသားများနှင့် နိုင်ငံခြားသားများ ရရန်ရှိသော ဘဏ်တိုးငွေများကို ယင်းတို့၏အခြား ဝင်ငွေများနှင့်ပူးပေါင်း၍ စုစုပေါင်းဝင်ငွေအပေါ်တွင် တည်ဆဲနှုန်းထားများ အတိုင်း ဝင်ငွေခွန်ကျသင့်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ(က)(၇) အရပုဂ္ဂိုလ်စုတစ်ခုခုမှ ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ပြီး ရရှိသည့် အမြတ်ဝေစုကို အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

ခုနှိမ်ပေးနိုင်သော ဝင်ငွေအမျိုးအစားများမှာ -

နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်က ကမကထပြုသော သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနက အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ အသိအမှတ်ပြုသော ဘာသာရေး သို့မဟုတ် ကုသိုလ်ရေးဆိုင်ရာ (ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ခံရ သူများအား ကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ရေး) အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု သို့ဖြစ်စေ၊ ယင်းကိစ္စများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ရန်ပုံငွေတစ်ရပ်ရပ်သို့ဖြစ်စေ လှူဒါန်းထည့်ဝင်ငွေ (ယင်းလှူဒါန်းငွေသည် အခွန်ထမ်း၏စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၏ ၂၅ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ညီမျှသောငွေထက် မပိုစေရပါ။)

နောက်ထပ်အသေးစိတ်သိရှိလိုသည့် အချက်အလက်များရှိပါက ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနသို့ အောက်ပါ အတိုင်း ဆက်သွယ်မေးမြန်းစုံစမ်းနိုင်ပါသည်။

ဆက်သွယ်ရမည့်လိပ်စာ

ဖုန်း - ၀၆၇-၄၃၀၀၇၃

ဖက်စ် - ၀၆၇-၄၃၀၀၇၄

အီးမေးလ် - dmu@irdmyanmar.gov.mm

ဝက်ဘ်ဆိုဒ် - www.irdmyanmar.gov.mm